

Projekt do multikulturní a multireligiozní výchovy

Téma: NÁBOŽENSTVÍ A HOMOSEXUALITA

Zpracovaly:

Barbora Buchtová

Miriama Hlavoňová

Michaela Karásková

Iveta Laštovicová

Šárka Poláková



Proč toto téma?

- Náš projekt se dotýká hned dvou témat, které by v multikulturním vzdělávání dle našeho názoru neměla chybět – homosexuality a náboženství. V každé společnosti se tyto dva „jevy“ bezpochyby vyskytují a žáci se s nimi jistě budou během života setkávat a proto se domníváme, že je vhodné aby k nim zaujali určitý postoj.
- Homosexualita navíc byla v historii (a také tomu je tak i dodnes) neustále konfrontovaná s náboženstvími a jejich učením – nejedná se tedy o dvě oddělené sféry, naopak jsou to dva okruhy, které vzájemně souvisí.
- Domníváme se, že je dobré přiblížit tuto látku dětem již v tomto věku (=14.,15. let), jelikož jsou v období, kdy se jim teprve formuje názor na sexualitu a stereotypy, které jim předali rodiče (nebo jiné „authority“ – církve, kamarádi...) ještě není tak složité odstranit.
- Je rovněž možné, že jednou budou muset tento problém řešit ve svém osobním životě a proto rozhodně neuškodí, pokud svá stanoviska začnou formovat již nyní...

Cíle projektu

- Homosexualita a náboženství byly v historii mnohdy kladeny do vzájemně neslučitelných polí – jedním z našich cílů je tedy vysvětlit proč tomu tak bylo a snažit se předložit argumenty obou stran a také ukázat jak se jednotlivá náboženství dokázali s homosexualitou vyrovnávat a jak na ni reagovali.
- Chceme vysvětlit proč toto téma bylo tabuizované
- Jde nám o to, aby se žáci seznámili s danou problematikou a získali díky naší osvětě k otázce homosexuality nový postoj .
- I když by v dnešní době, ve 21. století, možná mohla být homosexualita vnímaná jako součást naší společnosti a mohla by být tolerovaná, není tomu tak, a proto je naší snahou alespoň částečně k tomu přispět.

Hodnocení

- Žáci nebudou hodnoceni klasicky (=známkování, které je založeno na kvantitě znalostí....)ale budou odměňování ve formě puzzle.
- Za každou aktivitu (odpověď na otázku, vyhraná soutěž, pokud řekne vlastní názor...) získá žák jeden dílek puzzle.
- Žáci kteří získají nejvíce dílků puzzle budou v závěru odměněni (odměna alespoň pro 10 žáků, aby nepůsobilo demotivačně).

Strukturování

- Náš projekt se skládá z deseti bloků (doba trvání jednoho bloku – 45 – 90 minut), během kterých bychom chtěli probírat jednotlivá náboženství a jejich vztah k homosexualitě.
- Každá z nás se specializovala na jednu náboženskou tradici a rozvrhla si vlastní koncipování hodiny zaměřené na ono náboženství.

Strukturování

- 1.hodina – úvodní, seznámení s problematikou
- 2.hodina – homosexualita v Antice (Barbora Buchtová)
- 3.hodina – křesťanství (Miriam Hlavoňová)
- 4.hodina – Judaismus (Iveta Laštovicová) – promítání filmu
- 5.hodina – Judaismus (Iveta Laštovicová)
- 6.hodina – Islám (Michaela Karásková)
- 7.hodina – Buddhismus (Šárka Poláková)
- 8.hodina – dokumentární film z ČT
- 9.hodina – hraní rolí
- 10.hodina – evaluace

Okolnosti

- Věk: 9. třída
- Místo: Brno
- Délka projektu: 10 týdnů (deset 45-90-ti minutových bloků)

Další poznámky

- Domácí úkoly – pokud jsou v hodině zadány úkoly, předpokládá se samozřejmě, že budou další hodinu zhodnoceny, zkontrolovány či opraveny.
- Vedení diskuse – pokud se v hodinách bude diskutovat, diskuse bude probíhat tak, že si žáci nejdříve sdělí své názory ve dvojici (v lavici) a posléze třeba ve větší skupince (čtveřice, šestice) a až nakonec může proběhnout otevřená diskuse celé třídy (čímž bychom chtěli zabránit rozpakům z toho, že se všichni budou bát sdělit svůj vlastní názor – žáci se „rozmluví“ a pak možná budou chtít svůj názor prezentovat otevřeně).

Úvod

1.hodina

- Informace o tom, jak budou hodiny probíhat
- Základní informace o homosexualitě
 - Definice homosexuality
 - Názory na příčiny vzniku homosexuality
 - Postavení homosexuálů ve společnosti
- Zdroje:
 - Colin Spencer: Dejiny homosexuality
 - <http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/pgps/ikvz/podkapitoly/b06gayove.pdf>
 - <http://cs.wikipedia.org/wiki/Homosexualita>
 - <http://www.planovanirodiny.cz/clanky/homosexualita>

■ Úkol

- <http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/pgps/ikvz/podkapitoly/b06gayove.pdf> – str.4 – úkol

Názory na homosexualitu

- Postup (viz. zadání):
 - 1) Studentům rozdáme kopie dotazníků
 - 2) Uvedeme cíl tohoto úkolu
 - 3) Necháme žáky dotazníky vyplnit
 - 4) Žáci napíší své názory na tabuli
 - 5) Přečtení a shrnutí výsledků



Homosexualita v antice

2. hodina

Barbora Buchtová

■ Úvod:

- Báseň do Sappfó - společně si ji přečteme (dostupná on-line <http://jen.pro.divky.sblog.cz/sap/>)
- Nastínění celkového postoje k homosexualitě v Antice

■ Výklad

- Informace o vztahu k homosexualitě v Řecku
 - Vztahy mezi muži, pedestrie, homosexuální svazky mezi bohy...
- Informace o vztahu k homosexualitě v Římě
 - Římské legie a homosexualita, podobnosti z Řeckem, císařové...
- Forma výkladu: občasné kladení otázek aby žáci měli možnost získat dílky skládky (např: k jakým oblastem se vztahuje pojem „Antika“? Víte kde žila Sappfó? Kdo byl hlavním bohem Řeků? apod.) – předpokládám, že v 9.třídě již žáci mají základní znalosti o antickém světě z hodin dějepisu a literatury

■ Získání postojů:

- Žáci by si měli uvědomit že v historii již existovala společnost, která homosexualitu brala jako běžný jev – snaha rozvinout v nich toleranci

■ Několik úkolů:

- 1) Najít nějakou knihu z antického prostředí, která pojednává na toto či podobné téma (domácí úkol)
- 2) Vymyslet krátkou antickou báji
- 3) Diskuse na témata:
 - Myslíte si, že se v antice mluvilo o homosexualitě otevřeněji?
 - Proč si myslíte, že se to to ve středověku změnilo? (více odpovědí na tuto otázku naleznou v příští hodině)

■ Získání dovedností:

- (1) Žáci by se měli naučit vyhledávat potřebnou literaturu
- (2) Žáci by tímto úkolem měli zapojit svou fantazii a zároveň se procvičit v psaném projevu
- (3) Žáci by se měli naučit formulovat své názory, vést diskuzi a také přijmout názor druhého

■ Zdroje k výkladu

- Colin Spencer: Dejiny homosexuality
- Galán Juan Eslava: Láska a sex ve starém Řecku
- Galán Juan Eslava: Milostný život ve starém Římě
- Gerhard Bellinger: Sexualita v náboženstvích světa
- <http://www.ganymedes.info/atribut/antika.htm>



Homosexualita a křesťanství

3. hodina

Miriama Hlavoňová

■ OSNOVA:

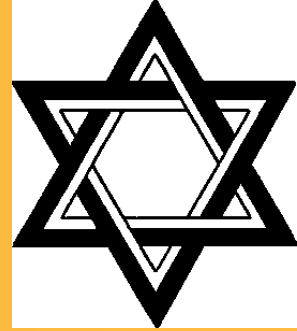
- úvod do hodiny, o čom bude nasledujúca hodina, určenie pravidiel (pravidlo mlčania – ak je mu nepríjemné hovoriť, nemusí)
- čo je kresťanstvo
- prečítame si pasáže z Nového zákona
- čo je homosexualita už vieme, ale aký postoj k nej zaujíma kresťanstvo (prečítam/e si text)
- rozdám text hovoriaci o trestaní homosexuality katolíckou cirkvou
- diskusia o tom, či postoj kat. cirkvi je alebo nie je správny, čo si o tom myslia - pričom je potrebné aj svoje tvrdenie nejako odôvodniť, prečo si to dotyčný myslí...

PRIEBEH:

- úvod
- budeme sa zaoberať tým, čo je kresťanstvo a čo je podstatou tohto náboženstva, aké má príkazy a zákazy, vzorce správania, čo uznáva a čo odsudzuje, aké má tradície, (desatoro, Biblia). Predpokladám, že nie všetci žiaci sú katolíci, prípadne že pravidelne chodia do kostola, tak sa porozprávame prečo nechodia alebo chodia a čo sa tam naučili.
- <http://sk.wikipedia.org/wiki/Kres%C5%A5anstvo>,
<http://cs.wikipedia.org/wiki/K%C5%99es%C5%A5anstv%C3%AD>
- mám zo sebou Nový zákon, z ktorého prečítam/e pasáže, ktoré viacerí vedci označili za pasáže v ktorých sú známky homosexuality
- http://216.239.59.104/search?q=cache:IRhNSLT2Rf8J:www.zdenekbarta.cz/files/homos_synod.doc+incest+v+Egypte+.doc&hl=cs&ct=clnk&cd=2&gl=cz&lr=lang_cs
- Internetové zdroje: vyhlásenia katolíckej cirkvi na adresu homosexuálov
- <http://www.konzerva.com/phprs/view.php?cisloclanku=2005032301>
- článok z internetu, v ktorom je prakticky ukázaný odmietajúci, negatívny prístup katolíckej cirkvi k otázke homosexuality, odsúdenie, kruté tresty
- <http://web.libimseti.cz/upiri.slecna/>
- diskusia
- Evaluácia, čo sa im páčilo/ nepáčilo, na závere čo sa mne páčilo, kto bol aktívny a kto zase nie, čo si z mojej hodiny odniesli...

Texty na ukázkou:

- http://216.239.59.104/search?q=cache:IRhNSLT2Rf8J:www.zdenekbarta.cz/files/homos_synod.doc+incest+v+Egypte+.doc&hl=cs&ct=clnk&cd=2&gl=cz&lr=lang_cs
- <http://www.getsemany.cz/node/469>
- <http://www.konzerva.com/phprs/view.php?cisloclanku=2005032301>
- <http://web.libimseti.cz/upiri.slecnA/>



Homosexualita a judaismus

4. a 5. hodina

Iveta Laštovicová

4. hodina

- V úvodu hodiny seznámení s judaismem (se zapojením žáků např. položením otázky, co si pod tímto pojmem představují, co je při jeho vyslovení napadne jako první), o co se judaismem opírá (jaké texty).
- Je třeba se zmínit o tom, že judaismus v otázce homosexuality není jednotný, že existuje ortodoxní forma, ale i konzervativci a reformní židovské hnutí, kteří se nestaví k homosexualitě již tak příkře a odmítavě.
- Před představením a následným promítnutím filmu se rozdělí žáci do menších skupinek a dostanou papíry, na které budou částečně během filmu a částečně po filmu vypracovávat otázky. Sada pár (3-4) otázek se napíše ještě před filmem na tabuli.
- Promítání filmu – **Bůh je mi strachem** (Trembling Before G-d) r. 2001; Izrael/Francie/USA, 84 min. Režie: Sandi Simcha Dubowski - americký koprodukční snímek o rozporuplném vnímání homosexuality židovských věřících. (queer knihovna sdružení STUD Brno)

5. hodina

■ Následná diskuze.

- Po filmu se začne s diskuzí za pomoci vypracovaných otázek, které by měli žáky směřovat k tomu, aby uměli vypíchnout argumentaci obou aktérů/stran z filmu - homosexuálů a ortodoxních Židů. Na co se odvolávají apod., co je pro ně největším problémem např. při komunikaci s druhou stranou.
- Žáci by se měli pokusit podívat se na problém očima obou stran.
- Na konci diskuze shrnutí.

■ Zdroje

- Starý zákon (Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona. Praha: Biblická společnost v ČR 1990.)
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Judaismus>
- [http://fr.wikipedia.org/wiki/Judaïsme et homosexualité](http://fr.wikipedia.org/wiki/Judaïsme_et_homosexualité) (obecná vyjádření k problémům homosexuality a židovství)
- [http://www.harissa.com/D_Religion/judaisme homosexualite.htm](http://www.harissa.com/D_Religion/judaisme_homosexualite.htm) (pohled rabína)
- <http://www.beit-haverim.com/> (Sdružení židovských leseb a gayů ve Francii)



Homosexualita a islám

6. hodina

Michaela Karásková

- Cíl hodiny: upozornit žáky na rozdíl mezi normativním a žitým náboženstvím, aby si uvědomili, že to jak muslimové jednají s homosexuály není vymezeno pouze Koránem.
- Prvních 10 minut - krátký úvod k Islámu obecně a k problematice homosexuality v Koránu.
- Dalších 10 minut – samostatná četba dvou článků (vytištěných a nakopírovaných) z internetového zpravodajství <http://www.novinky.cz> a <http://ihned.cz/> týkajících se postavení homosexuálů v muslimských zemích (Íránu a Nigérii).
- Odkazy:
 - http://ihned.cz/c4-10041240-20442010-000000_d-nigerie-bude-trestat-homosexualitu
 - <http://www.novinky.cz/clanek/126739-homosexualove-zaslouzi-popravit-rekl-iransky-poslanec.html>

- Další 10 minut – diskuze o člancích ve skupinkách po 4-5 žácích, rozdělených podle toho jak sedí.
- Další 10 minut – hromadná diskuze o člancích moderovaná vyučujícím tak, aby se případně zodpověděly nejasnosti a rozpory vzniklé mezi informacemi poskytnutými vyučujícím na začátku hodiny a informacích obsažených ve člancích.
- Posledních 5 minut – vyučující ohodnotí aktivitu v diskuzi a poukáže na rozpor mezi normativním a žitým náboženstvím.
- Zdroje
 - Křikavová Adéla, Islám : ideál a skutečnost, Baset, Praha 2002(2. vydání).
 - Korán, Academia, Praha 2000.
 - <http://cs.wikipedia.org/wiki/Isl%C3%A1m>



Homosexualita a buddhismus

7.hodina

Šárka Poláková

- 1) Ve třídě rozdám text z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Buddhismus>
- Nechám třídu ho nastudovat a zároveň jim dám otázky, na které budu chtít, aby mi z textu odpověděli:
 - Žil Buddha v našem letopočtu, nebo před ním?
 - Nejkratší formulace Buddhovy nauky?
 - Jaká cesta vede k osvobození a co obsahuje?
 - Co jsou „Čtyři vznešené pravdy“?
 - Najdi pět základních pravidel.
 - Základní dělení buddhismu.

- 2) Hodinu před touto hodinou zadám žákům úkol: hledat na internetu články týkající se homosexuality a buddhismu.

Např.:

http://www.zemesveta.cz/articles_print.asp?idk=203&ida=431

Nebo <http://depony.bloguje.cz/29876-japonsko-a-homosexualita.php>

- Jde o to, aby sami hledali a utvořili si názor, který potom budeme jenom sami rozvíjet.
- 3) Třída se rozdělí na malé skupinky (podle počtu například 30 dětí – pět skupinek) a články mezi sebou rozeberou – v menší skupině se budou méně stydět. Násleně budeme diskutovat všichni – kdo se zúčastní diskuse, dostane odměnu – „puzzlík“.

■ Zdroje:

- http://en.wikipedia.org/wiki/Homosexuality_and_Buddhism
- <http://www.buddhistethics.org/aboutjournal.html#vinaya>
- Daien Keown (ed.), *Contemporary Buddhist Ethics*, Richmond: Curzon 2000.
- Peter Harvey, *An Introduction to Buddhist Ethics*, Cambridge: Cambridge University Press 2002.

Promítání pořadu Q

8.hodina

- Promítnutí pořadu **Q – velikonoční díl** (dostupný on-line <http://www.ceskatelevize.cz/vysilani/10121061347-q/207562210900012-05.04.2007-23:40-velikonocni-dil.html?streamtype=WH&from=20>)

- Úkoly:

- 1) Seřad'te jednotlivé představitele českých církví podle sympatie (1 = nejsympatičtější)
 - **Církev bratrská – Pavel Černý**
 - **Anglikánská církev – John Philepott**
 - **Pravoslavná církev v českých zemích – Josef Hauzar**
 - **Českobratrská církev evangelická – Joel Ruml**
 - **Židovská komunita Bejt Simcha – Sylvie Witmannová**
- 2) Utvořte skupiny se stejnými názory
 - 1.skupina – Pavel Černý
 - 2.skupina – John Philepott
 - 3.skupina – Josef Hauzar
 - 4.skupina – Joel Ruml
 - 5.skupina – Sylvie Witmannová
 - V těchto skupinách se domluvte na seřazení dalších představitelů (1-5) – pokud nebude možné seřadit ostatní představitele může se skupina rozdělit na další podskupiny ☺

- 3) Jednotlivé skupiny představí svoje seřazení jednotlivých představitelů církví a zdůvodní proč je seřadili zrovna takto
- Cíl tohoto úkolu: žáci si jednak mají ujasnit svůj vlastní postoj a jednak se také mají naučit „domluvit se“

■ Další otázky k pořadu – snaha rozvést diskusi:

- Jakého vyznání je hlavní hrdina buzikálu a jakého vyznání by chtěl být (a proč)? 😊
- Jak se vám líbil buzikál?
- Co říkáte na názor I.Štampacha?
- Jak by se podle vás měl zachovat věřící (vyberte si jakého chcete vyznání) který zjistí, že je homosexuál, ale chce i nadále praktikovat svojí víru? Pokuste se vžít do této situace.

■ Domácí úkol: najít co nejvíce informací o sdružení LOGOS

■ Závěr: žáci by si prostřednictvím této hodiny měli uvědomit hlavně své postoje a dokázat je reflektovat. Měli by si rovněž procvičit své komunikační dovednosti. Cílem je také ukázat jim, že existují pořady o homosexuálech a cílem domácího úkolu je nechat je vyvinout vlastní iniciativu a pokusit se vyhledat (např. na internetu) co nejvíce informací o sdružení, které se snaží pomoci věřícím homosexuálům...

Hraní rolí

9. hodina

- Problém: městem má jít průvod homosexuálů. Ve městě se však nachází několik skupinek obyvatel a každá má na tuto akci jiný názor.
- Skupiny: zhruba po 4 lidech (podle toho, kolik bude mít třída žáků), městská rada 3
 - Městská rada: má rozhodnout zda průvod městem povolí.
 - Senioři: mají strach, že průvod naruší klid ve městě, strach z nepřístojného (nemravného) chování, jsou příkladem stereotypního vnímání.
 - Liberálové: nemají proti průvodu žádné výhrady, spíše ho podporují.
 - Katolíci: jsou zásadně proti. Domnívají se, že to je nemravné a chtějí, aby byl průvod zakázán. Při této příležitosti představují svůj koncept jak homosexualitu „léčit“.
 - Židé: v tomto případě se jedná o židy z ortodoxní větve – ti jsou samozřejmě proti, homosexualitu berou jako opovržením hodnou, jako něco, co by člověk měl umět potlačit, měl by se umět ovládnout, zadusit to v sobě a žít "normálním" životem, jak se sluší a patří.
 - Muslimové: k homosexualitě se vyjadřují negativně, že tak to Bůh (Aláh) nechtěl, připomínají Sodomu a Gomoru. Případně vyzívají k potlačení homosexuálního chování vůlí.
 - Buddhisti: v tomto případě je celkem kladný. Průvod jim určitě nebude vadit a nebudou proti němu vystupovat, ale také ho nebudou prosazovat.
- Aplikování vědomostí: žáci by do hraní rolí měli zakomponovat vědomosti o postojích jednotlivých náboženství k homosexualitě, které nabyly prostřednictvím tohoto kurzu.
- Závěr: žáci si mají osvojit komunikační dovednosti ve skupině, schopnost diskutovat a přijímat názor jiných.

evaluace

10. hodina

Závěrečná hodina

- Vyhodnocení soutěže.
- Necháme žáky zhodnotit co se jim na projektu líbilo a co ne.
- Pokud se budou bát říct svůj názor říct nahlas, rozdáme papírky a mohou své názory předložit anonymně.
- Vysvětlíme jim, k čemu měl tento projekt vést a zhodnotíme jak jsme v tom uspěli.

K čemu by měl náš projekt vést?

- Žáci vědí co je to homosexualita, jaké jsou její příčiny, jak jsou homosexuálové vnímáni společnostmi a jak se do ní zařazují (včetně toho jak se zařazují do jednotlivých náboženských tradic).
- Žáci mají přehled o základních náboženských tradicích světa a vědí jaký je vztah těchto náboženství k homosexualitě.
- Žáci mají přehled o několika knihách které se tématu homosexuality týkají, znají také pořad který se touto tematikou zabývá a shlédli také film s tímto námětem.
- Žáci si vytvořili vlastní postoj ke vnímání homosexuality.
- Žáci dokáží tyto své postoje formulovat a vést o nich diskusi, dokáží komunikovat ve skupině.